Ldh.

DE
OCULO EXTIRPANDO
DISSERTATIO
ANATOMICO-CHIRURGICA,

QUAM, Deo Juvante, & Præside M. DEVILLIERS, Scholarum antiquo Præposito, tueri conabitur JOANNES-JOSEPHUS GIRARDEAU, Parisiensis, in almâ Facultate Parisiensi Artium Magister, Nosocomii generalis in Domo dictâ la Salpêtrière *Chirurgus præcipuus, Theseos auctor.*

Die Martis trigesimâ-primâ mensis Octobris, anno 1786, à sesqui-secundâ post meridiem ad septimam.

PARISIIS,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS:

PRO ACTU PUBLICO,

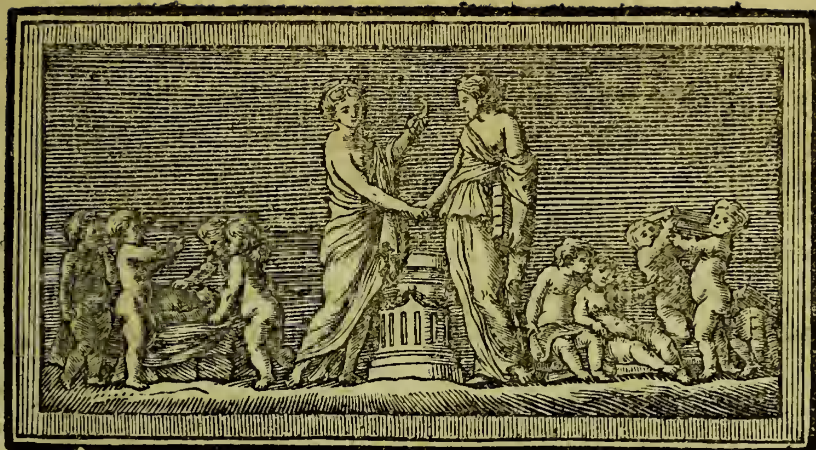
ET

SOLEMNI COOPTATIONE.

Typis MICHAELIS-LAMBERT, Regii Chirurgiæ Collegii, nec-non Academiæ Typographi, viâ Cithareâ.

M. DCC. LXXXVI.

DE
OCULO EXTIRPANDO
DISSERTATIO
ANATOMICO-CHIRURGICA

UT eximium nobis mirabile obtigit visûs organum, quo ſublato, tenebris addictum contabeſceret quidquid ſpirat in terris; ità fatendum eſt nullum eſſe quod tam multis variorum morborum generibus, propter variam partium quibus conſtat naturam, ſingularemque diſpoſitionem, pateat obnoxium: eos tantùm in hoc programmate leviter perſequemur, qui poſtulant ut oculi globus eruatur, præmiſſis quibuſdam de illius anatomiâ.

EX ANATOMIA.

Oculi globus, qui concavum orbitæ ſinum obtinet, quemque

palpebræ, ſuperior ſcilicèt & inferior, hinc & indè obductæ contegunt, membranis conſtat ſeu tunicis, & humoribus, vaſiſque diſtinguitur & nervis. Triplex eſt in illo tunicarum genus; quarum aliæ ipſum globi folliculum efficiunt; aliæ adſcitæ ſunt & uni tantùm ejuſdem parti adhærentes: aliis deniquè quaſi quibuſdam capſulis humores includuntur. Tribus autem tunicis efformatur ipſemet folliculus; externâ, quæ ſclerotica aut cornea; mediâ, quæ Choroïdea; tertiâ ſeu internâ, quæ retina nuncupatur.

Duæ ſunt adſcitæ tunicæ; tendinea ſeu albuginea, undè oculi album exoritur; & conjunctiva.

Duæ pariter capſulariæ; vitrea ſcilicet & cryſtallina.

Triplicem agnoſcunt humorem, aqueum, vitreumque ac cryſtallinum: aqueus hoc continetur ſpatio, quod inter partem tunicarum anteriorem intercedit; vitreus verò intra capſulam membranoſam, ſibique propriam incluſus, maximum ſpatium obtinet; tertius denique ſeu cryſtallinus, nihil aliud quàm materies quaſi gummoſa, cujus forma ad lentis modum exacta, & in poſteriori magis quàm in anteriori parte convexa, membranâ tegitur ſubtiliſſimâ, quæ & ipſa dicitur capſula cryſtallina.

Ferè omnes oculi partes ſuas ab ophtalmicâ arteriâ accipiunt; quæ quidem in multos dividitur ramos, quorum præcipui ſunt arteria lacrymalis, ethmoïdalis poſterior, ciliares, centralis retinæ, ſuper-orbicularis, muſcularis inferior, ethmoïdalis anterior, &c.

Vario admodùm tenore diffunduntur venæ illis arteriis reſpondentes; quarum ſtirps præcipua è ſinu ophtalmico ducta, poſtquàm retinæ venam centralem dedit, ethmoïdalemque poſteriorem, & nonnullas ciliares, tunc in duos ramos, ſuperiorem nempè, & inferiorem ſcinditur.

Nervos autem, præter opticum, plurimos habet oculus, qui à motore communi & ab ophtalmico *Willhisii*, derivati, nervorum ciliarium nomine appellantur.

Suos à motore communi, à patethico, ab ophtalmico *Willhisii*, à motore externo, & à nonnullis maxillaris superioris ramis, necnon à duriori nervi auditorii ramo accipiunt musculi & palpebræ.

Musculi, qui sex annumerantur, suum à situ & ab usu quisque proprio nomen habent; undè quatuor dicuntur recti, & duo obliqui: inter rectos, alius elevator, seu attollens, sive superbus; alius deprimens sive humilis; alius abducens, & alius obducens nuncupatur.

His musculis sustinetur oculus ac movetur. Pars globi posterior, nervus opticus & musculi molliori pinguedine, quæ imum orbitæ sinum penitùs obtinet, circumfusi involvuntur.

EX CHIRURGIA.

Exophtalmia, seu proptosis oculi, à quibusdam ex similitudine oculus bovinus vel elephantinus, status ille est præternaturalis, in quò globus oculi à suâ sede natali perturbatus, ex orbitæ cavo, partim vel penitùs propellitur.

Causa ejùs essentialis, quæ determinari potest à vi externâ, ictu nempè, compressione validiori, aut pravo medicamentorum usu, (2) pariter interior habetur, ut à stasi, vel humorum depravatione.

Intrà, vel extrà orbitam insidere valet, aut juxtà lamellas osseas, quibus hujus cavi latera efformantur.

Exophtalmia, ac præsertim quæ ex eâ oriuntur mala, cùm ingràvescunt, postulant aliquandò ut oculi globus eruatur. (1)

(1) Ut patet ex adnotationibus Domini *St. Yves*, in Comment. Academ. Reg. Chirurg. vol. v. pag. 169.

(2) De quo videri potest programma à *Carolo Frid. Kaltschmied*, Collec. Disputation. Chirurgicar. ab *Hallero*, tom. 1, pag. 543.

Gangræna nec-non ſcirrhus oculi, ipſius extirpationem interdùm requirunt.

Fungi in orbitâ concreſcentes, quandòque erui oculum cogunt. (1)

Idem oculus extirpari debet, cùm ineſt tumor cancroſus (2).

Cancer eamdem quoque ſæpiùs hanc operationem deſiderat. (3)

Cùm non ea nobis mens ſit ut de morbis differamus in quibus extirpari globum oculi neceſſe ſit, ſed de illâ tantùm ratione quâ debet extirpari, prætermiſſis methodis omnibus quæ à Veteribus inventæ ſunt, dicemus methodum à Domino *Louis* præſcriptam, cæteris omnibus longè potiorem eſſe. (4)

Ægro, inquit, aptè compoſito, oportet reſecari vincula quibus oculi globus hæret ad palpebras, quod optimè præcepit *Hildanus*; hæcque ſectio, quam verè operationis proluſionem dixerimus, nullum ſibi proprium vindicat inſtrumentum: majori verò vel minori arte fieri poteſt. Quod ad inferiorem partem attinet, ſatis erit ſi induxeris aciem inſtrumenti in angulum, aut, ſi ità dicere malueris, in ſinum, quem conjunctiva membranaque interior palpebræ ſimul efficiunt. Nec omittendum eſt ligamen illud fixum quo muſculus obliquus minor, ori orbitæ inferiori, versùs majorem canthum cohæret. Quod ad ſuperiorem partem ſpectat, ità dirigenda eſt ejuſdem inſtrumenti

---

(1) Vide adnotationes *Fabrici de Hilden*, quas Dom. *Louis* laudavit in ſuis Comment. Academ. Chirurg. tom. v.

(2) Vide collectionem poſthumam medico-chirurgicam à D. *Job*, à *Méékren*, nec-non relat. D. *Muys*, vol. 5, pag. 193.

(3) Sic adnotavit *Bartholin*, vol. v. 192. ne quis unquàm tali utatur methodo.

(4) Loco citato.

acies, ut musculus palpebræ superioris elevator abscindatur, simul & membrana quâ hæcce palpebra intùs vestitur. Excisorio quo scalpro, à summo ad imum, versùs canthum interiorem leviter inducto, majoris obliqui tendo secabitur.

Jam tum oculus anteriori orbitæ circumductioni non hæret. Id unum incumbit, ut in imâ rescindantur orbitâ nervus opticus & musculi quibus circumdatur; idque facillimè perfici potest unâ forficum incisione, quales tamen ejusmodi sectio postulat: (tales enim sint necesse est, ut pars plana laminarum sit incurvata.) Primò quidem minoris interesse videtur quânam parte forficum acies in imam orbitam inferatur. In statu naturali cùm obliqua sit orbitæ forma, cum globus oculi latera ejus interiora contingat, jubere videntur forfices per minorem potiùs canthum sic in orbitam inferri, ut pars laminarum concava ipsummet globum respiciat. Rursùs verò cùm oculus sæpè plus æquo protuberet ac diffundatur, cùm pinguedo tumescat, textus cellulosus mirum in modum scirrhis præcludatur, ac fungi ibi maximè concrescant, ubi minimam vim experiuntur, plerumquè evenit ut per minorem angulum via præ cæteris impediatur. Penès igitur Chirurgum sit curvas forfices in orbitam introducere quâ parte satiùs ipsi visum fuerit. Recisis autem musculis & optico nervo, forfices in sese reductæ, quasi unci officio funguntur ad sublevandum extrinsecùs oculum. Hoc est quod per cochleare secans *Bartisch* innuere videtur.

Operatio, si hoc modo fiat, simplex est, nemoque non intelligit capto sinistrâ manu oculo etiam nunc adhærente textui celluloso qui plus minusve extenditur, forficibus quas dextrâ tenes, folia quæ reluctantur, esse resecanda.

Hâc arte potest extirpari globus oculi quotiescumque morbus iis tantùm partibus insidet, quibus illud organum constat. Si verò

accidat ut carcinomatosæ vegetationes formâ & crassitudine differant, aut etiam tumor idem carcinomatosus ipsas occupet palpebras, eâ tunc uteris methodo quam D. *Guérin* adhibuit. (1)

Perfectâ operatione, secundùm artem exigenda est ægri curatio. Exteriores primò partes solidescunt & glutinantur. Coarctatur orbitæ cavus, cujus pars ima fungosâ repletur substantiâ, undè humor glutinosus diù stillat. Nonnunquàm accidit ut, cùm jam ad finem vergit ægri curatio, in orbitæ fundo & duræ matris parte primitùs læsâ concrescat fungus, qui brevi ingravescit; ægrum stimulat & pungit, febres accendit, & alia symptomata, quàm antè extirpatum carcinoma, multò infestiora secùm importat. Is igitur, si tanto volueris succurrere periculo, statim ab ortu extirpandus est. Interdùm etiam parotides aut aliæ glandulæ ità morbiferis symptomatibus afficiuntur, ut æger languentem sub longâ morte trahat animam & ad ultimum deficiat.

Orbitæ autem fœditati oculo encaustico prothesis mederi potest, modò sit arte accommodatus, sincerumque oculum magnitudine, formâ, & colore omninò repræsentet: qui quidem majori minorive labore stabilietur, prout magis aut minùs consulueris huic residuæ carnis parti, sine quâ non ità succedere potest applicatio, quæ & ipsa vel cùm fit, vel cùm perfecta est, diligentem à Chirurgo curam desiderat.

---

(1) Antiquus Chirurg. Nosocomii Lugdunensis, quod *Domus Dei*, vol. V Comment. Chirurg. pag. 205.

FINIS.